

EL COS I LA SANG DE CRIST any A - 2014

ACABADA LA GRAN FESTA DE PASQUA, TORNADA AI TEMPS ORDINARI.....

- La gran festa de Pasqua de cinquanta dies acabava amb la festa de Pentecosta. Des del dilluns després, hem retrobat el TEMPS AQUEST "ORDINARI", O DURANT L'ANY: els vestits litúrgics de color verd del proper diumenge.

- DUES FESTES n'asseguren la transició.

- La FESTA DE LA SANTÍSSIMA TRINITAT

- I avui, la FESTA DEL COS I LA SANG DE JESUCRIST:

a) Els orígens d'aquesta festa són molt més recents, als ulls dels historiadors, que la de la Santíssima Trinitat. EL SEU ORIGEN es troba al segle XIII, en una època en què la comunió dels fidels es va fent més i més rara i, en què, paradoxalment, el fervor popular cap a la presència real de Crist sota les espècies eucarístiques troba la seva expressió en múltiples innovacions litúrgiques:

- instauració del ritu de l'elevació de l'hòstia i després del calze, desconegut fins llavors.
- Creació i expansió de la festa del Corpus i de processons amb el Santíssim....

b) Sense renunciar al que s'adquirirà al llarg dels segles des de l'època medieval, la renovació litúrgica sorgida del Vaticà II, buscant en les fonts més originals de la tradició apostòlica i patristica, ha renovat l'interior d'aquesta festa:

- la celebració de l'Eucaristia no és solament acció del prevere, sinó de tot un poble (Presentació general del Missal romà, preàmbul, V).

- Com en el relat de la multiplicació dels pans en sant Lluç ... Jesús parlava del Regne de Déu a la multitud..., la taula de la Paraula, on Déu nodreix al seu poble amb la seva Paraula, és inseparable de la taula de l'Eucaristia, on el Senyor es dona com a Pa de vida per al seu poble. Com escrivia s. Hilari de Poitiers, al segle IV, és en la taula del Senyor on rebem nosaltres el nostre aliment: el pa de vida... Però és en la taula de les lectures dominicals on som alimentats per l'ensenyament del Senyor.

- En comptes de de acabar, com podien fer creure les pràctiques anteriors al concili *Vat. II, amb el relat de la Institució (anomenat Consagració), la Missa culmina en la fracció i en la comunió on els que reben el cos eucarístic de Crist esdevenen el seu cos eclesial. L'eucaristia està orientada a la construcció del Cos de Crist, en l'Esperit, per a glòria del Pare: l'Església fa l'eucaristia, l'Eucaristia fa l'Església escrivia el P. De *Lubac en una fórmula precisa...

- Les epiclesis (la invocació al poder de l'Esperit que anterior i posterior al relat de la Institució) de totes les pregàries eucarístiques posteriors al Concili expressen també:

- P. I. II Et demanem humilment que l'Esperit Sant una en un sol cos a els qui participem del Cos i de la Sang de Crist...

- P.I. III que els que rebem el Cos i la Sang del teu Fill, plens del seu Esperit Sant, siguem en Crist un sol cos i un sol esperit...

- IV.... i ja que ens donau un sol pa i un sol calze, concediu als els qui participaran que, reunits en un sol cos per l'Esperit Sant, siguin en Crist una víctima viva per lloança de la vostra glòria....

2. PER UNA ESGLÉSIA QUE ES REP I ES CONSTRUEIX COM A POBLE DE DÉU, COS DE CRIST, TEMPLE DE L'ESPERIT:

Unes lectures que fan créixer en nosaltres la fam del veritable aliment i ens criden a convertir-nos en el que rebem en l'eucaristia: el cos de Crist.

+ Recorda, recorda! Repeteix incansablement el llibre del Deuteronomi dirigint-se a un poble temptat a oblidar-se de Déu ara que està en possessió d'un país fèrtil, on el pa no manca. És fent sense parar aquesta memòria de la "llarga marxa pel desert", on el Senyor ha "provat" la seva fe amb l'experiència de la fam i del do del manà, que Israel avui, ja instal·lat en una terra, guardarà viva en el seu cor el gana de la seva Paraula. "*L'home no viu solament de pa, sinó de tot el que ve de la boca de Déu*".

+ *Jo som el pa viu, baixat del cel*, declara solemnement Jesús dirigint-se a la multitud que ha alimentat "amb cinc pans i dos peixos" i que ara una vegada ha pogut sadollar-se, està temptada a accontentar-se solament amb aquest menjar material. Les seves murmuracions s'uneixen a les dels pares del desert, quan Jesús es presenta com el nou manà d'un nou èxode: pa viu que fa viure eternament. Aquest és el veritable aliment....

LA TAULA DE LA PARAULA

APROFUNDIR AQUESTA PARAULA

Instal·lat, després de la seva llarga marxa a través del desert, en un país fèrtil i temptat a oblidar-se de Déu, a qui deu la seva existència, la seva llibertat, la seva missió, el poble d'Israel es convidat pel Deuteronomi baix la forma d'un testament de Moisès, a recordar-se de les meravelles de Déu d'ahir, per viure avui en la fidelitat a la seva Aliança, i obrir-se al matí en li esperança... "Recorda... recorda't no oblidis, no para de repetir el text sagrat.

Ahir, el temps del desert va ser un temps de prova (temps del gana, de la pobresa, temps en què es revela, es mostra el que realment hi ha en el cor) però també un temps de gràcia on el Senyor ha multiplicat els signes de la seva presència amorosa: El manà va ser el pa per al camí, el "**viático*", el pa de la gràcia, signe d'un amor sempre **actuante* en favor del seu poble; també ha estat el pa de la pobresa, que fa néixer en el cor de l'home una altra gana: el gana de tot el que ve de la boca de Déu. *L'home no viu solament de pa; viu de tota paraula que surt de la boca del Senyor.*

- Una vegada ha entrat en possessió d'una terra, ara que coneix l'abundància i el confort, el poble de la promesa és convidat a acordar-se per guardar en el cor aquesta gana de la Paraula de Déu.

- Aquesta relectura , feta pel **Deuteronomio*, troba el seu compliment en Juan 6, 51-58, l'evangeli d'aquesta festa, on Jesús es presenta com el nou Moisès que, no solament dóna el manà d'un nou i decisiu Èxode, sinó que ell mateix és aquest nou manà, pa viu baixat del cel.

selecciona tot el text

PROCLAMAR AQUESTA PARAULA

El LECTOR s'haurà de fixar especialment

Després de la introducció, que situa els DOS INTERLOCUTORS: Moisès deia

Les **EXHORTACIONES* DE **MOISÈS*, que s'articulen:

- Primer al voltant de: **Acuerdate*

- Amb la seva insistència sobre la llarga experiència de "pobres" en el desert,
- Amb el seu interrogant radical:
- Amb la seva conclusió sobre l'aliment essencial de l'home (una paraula que serà presa per Jesús en el moment de la seva temptació al desert...) L'home no viu solament de pa....

* Després al voltant () de no oblidis, amb una enumeració gairebé de lletania de les iniciatives incessants de Déu en favor del seu poble triat:

- Mira llavors fes que no s'enorgulleixi el teu cor i t'oblidis del Senyor, el teu Déu, que t'ha fet sortir del país d'Egipte, la terra on eres esclau

- Ell t'ha conduït per aquest desert gran i terrible, plagat de serps verinoses i d'escorpins

- ell ha fet rajar per a tu un doll d'aigua de la roca dura

- ell t'ha alimentat amb el manà, que els teus pares no coneixien

El salm 147 és una vibrant acció de gràcies al Senyor que, al llarg de la història del seu poble, no ha parat de multiplicar les iniciatives en favor seu. La litúrgia d'aquesta festa del Cos i de la Sang de Crist ho posa en els nostres llavis per donar gràcies a Déu que sadolla amb la seva Paraula i amb el seu Pa al poble de la nova aliança que fa camí.

Segona lectura

APROFUNDIR AQUESTA PARAULA

Pablo acaba de respondre la pregunta que li han proposat sobre la conducta a tenir els cristians referent a les carns consagrades als ídols, carns sacrificades en els cultes pagans i sovint venudes als mercats.

- Abstenir-se de manera absoluta?
- Menjar com si no fos gens, amb el risc de combregar amb els ídols o d'escandalitzar als més febles en la fe?

És llavors quan Pablo escriu els dos versets d'una profunditat inaudita sobre la participació en el menjar del Senyor. Els versets 16-17 parlen del valor de la unió amb Crist, el seu aspecte comunitari i el seu poder creador d'unitat: és la comunió amb la sang i el cos de Crist: no és una entrada solament personal, sinó també entrada comunitària en aquesta comunió (nosaltres... , ni que siguem molts..)

És a la llum d'aquesta relació profunda entre el cos *eucarístic de Crist i el seu cos eclesial que Pau dóna tot un seguit de orientacions pràctiques sobre la conducta a tenir.

PROCLAMAR AQUESTA PARAULA

Els dos versicles mereixen ser proclamats en un CONTEXT LITÚRGIC EXCEPCIONAL, sinó corren el risc de passar desapercebuts per la seva brevetat.

Primer procurar el silenci, durant el qual es pot fer una breu introducció...

Preveure una PROCLAMACIÓ CALMADA, sense córrer, que remarqui

+ l'estructura simètrica de les dues frases interrogatives:

- La copa de la benedicció que nosaltres beneïm, no és comunió amb la sang de Crist?
 - El pa que partim, no és comunió amb el cos de Crist?
- L'antítesi sobre les quals juga l'Apòstol:
- ni que siguem molts – un sol cos
 - tots – un sol pa.

Perllongar aquesta proclamació amb UN TEMPS D'INTERIORITZACIÓ: SILENCI.

COMENTARI A L'EVANGELI: Joan 6, 51-58

De Jesús que ha multiplicat els pans per a la multitud...

El context del passatge evangèlic que meditam aquest diumenge és del discurs de Jesús a Cafarnaüm (6, 22-71), discurs just després del relat de la multiplicació dels pans (6, 1-15). Un relat i un discurs brufat d'al·lusions a l'Èxode.

+ Menció de la Pasqua, la gran festa dels jueus (6, 4), el seu memorial resumia totes les esperances unides als esdeveniments fundadors de l'Èxode. Una manera, per a l'evangelista, d'arrelar en el temps d'Israel, l'esdeveniment viscut en el temps de Jesús, per a fer-ne percebre l'actualitat als seus lectors, en aquest temps de l'Església.

+ Menció a la muntanya que puja Jesús per asseure's, nou Moisès, amb els seus deixebles (6, 3).

+ Referència permanent al manà , anunci d'un altre manà per a un nou Èxode.

+ Identificació en Jesús, per la multitud que s'ha beneficiat del pa multiplicat, del profeta semblant a ell, anunciat per Moisès (Dt 18, 18): Enmig de vosaltres, entre els vostres germans, el Senyor Déu farà aixecar-se un profeta com jo). A la vista del signe realitzat per Jesús, la gent declara: En efecte ell és el gran Profeta. Però, passant-se a l'hora de comprendre la seva missió, qriben fins al punt d'agafar-lo a la força per a fer-lo rei (6, 14-15). També Jesús per fugir d'ells, es retira tot sol a la muntanya, abans de passar discretament a l'altra riba amb els seus deixebles.

Aquests acostaments, transparents pels primers lectors, més obscurs per a nosaltres, donen unes claus d'interpretació de Joan 6, fa observar els Cahiers Evangiles n. 37, p 56. La reiteració del signe del manà al temps de Pasqua, l'estatura excepcional de Jesús, donador del manà i també en realitat del manà ell mateix, revelador del Pare... tots aquests trets confirmen que l'enjeu d'aquest relat, és com al temps de l'Èxode, la fe o la increença. És així com els hebreus han comprès el sentit del manà: "Recorda't de tot el camí que el Senyor, el teu Déu, t'ha fet recórrer pel desert des de fa quaranta anys. T'ha afligit i t'ha posat a prova per conèixer les inclinacions del teu cor i veure si observaries o no els seus manaments. 3 T'ha afligit fent-te passar , fam, però després t'ha alimentat amb el manà, que ni tu ni els teus pares no coneixíeu. Volia que reconeguessis que l'home no viu només de pa; viu de tota paraula que surt de la boca del Senyor (Dt 8, 2-3).

- És a la sinagoga de Cafarnaüm(6, 59) que la multitud, partida a la recerca seva, abasta Jesús. Dirigida a ella, Jesús pronuncia el seu "discurs sobre el pa de vida" on ell va creuser el simbòlic del pa, ja present en el signe, i ensenyar-los que aquell qui, per a ells, ha multiplicat el pa és ell mateix pa pels homes.

Els versets 51 al 58, que han estat escollits pel leccionari d'aquest any A i que constitueixen el final del discurs, no poden ser separats dels precedents, tan el paral·lelisme és evident entre la primera i la darrera part d'aquest discurs de Cafarnaüm:

+el mateix exordi: Jo som el pa de vida (verset 35), i: Jo som el pa vivent (verset 51).

+ mateix final sobre la vida eterna: Qui creu en mi té la vida eterna (verset 47) i: qui menja d'aquest pa viurà eternament (verset 58).

+ mateix desenvolupament sobre les murmuracions (en referència a l'Èxode) i les objeccions dels Jueus: Com pots dir: Jo he baixat del cel? (v. 42)i: Com ens pot donar la seva carn com a menjar? (v. 52).

Però, mentre que a la primera part del discurs presenta en Jesús el pa de vida en el que ell és el Revelador del Pare, la Paraula de Déu baixada del cel, la segona part fa explícitament referència a l'Eucaristia.

... a Jesús, ell mateix pa viu d'un nou Èxode:

Comentant Dt. 8, 3 – la primera lectura d'aquesta festa- Jesús s'ha presentat des del principi com el pa de la vida per tot aquell que aculli el seu missatge. Pa vivent baixat del cel, Revelació definitiva als homes, Jesús, ho és per la seva paraula i per les seves obres, pel seu misteri sencer, per la seva mateixa persona, perquè ell és el Verb fet carn (Jn, 1, 14). Així, ell es pot aplicar a si mateix el que l'antic Testament deia de la Paraula de Déu o de la Saviesa divina, l'únic aliment capaç de satisfer la fam e l'home i de donar-li la vida: Jo som el pa de la vida. Qui ve a mi no tindrà més fam; qui creu en mi no tindrà més set (Cf Prov. 9, 5; Sir 24, 21)

Una nova etapa s'ha superat amb la segona part del discurs; l'evocació de la mort de Jesús, com a font de vida es detalla: El pa que jo els donaré, és la meua carn entregada per a la vida del món. I el mot "carn" fa pensar amb el pròleg de S. Joan 1, 14: El Verb es féu carn. Comenta A. Marchedour: És l'encarnació que hi és present, però aquí hi és expressat el seu terme: la mort de Jesús com a font de vida per a tots els homes. El Verb s'ha fet carn (1, 14). La carn s'ha fet pa (6, 51). Entre l'encarnació, la mort en creu i el sagrament eucarístic, hi ha continuïtat (l'Évangile de Jean, p. 108).

+ I si fins allà, els mots claus eren: "creure", "venir a mi", a partir d'ara trobem: donar i menjar/beure.

Continua Marchedour: En aquesta darrera part del discurs de Jesús el vocabulari eucarístic domina, amb un realisme tal que només pot ser comprès com el temps de l'Església. Entre els versets 53 i 54-56, Joan en lloc del mot "menjar" tradicional, empra un terme més cru: mossegar, menjar a mossos, el que podria remarcar encara l'apropiació i la interiorització necessàries. És possible en aquest cas que aquesta part del discurs sigui influenciat per debats en la comunitat cristiana de Joan sobre el realisme eucarístic (L'Évangile de Jean, p. 109).

Pa viu baixat del cel, Jesús ho és perquè ell "dóna" com aliment, en el sagrament, la seva pròpia "carn" oferta per a la vida del món. Menjar (el verb surt unes 8 vegades en uns pocs versets) la seva carn i "beure" la seva sang, és rebre la seva vida. És combregar en el seu misteri de mort i de resurrecció; ens trobem un poc abans de Pasqua; la carn de Jesús és donada per a la vida del món (v.51); és a prop l'hora en que Judes entregarà el seu Mestre, nota finalment ell, amb insistència (v. 64 i 70-71). Es tracta d'arriscar-se d'esdevenir per ell, amb ell i en ell, pa partit per un món nou.